

SPĚKTRUM

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE
AKADEMICKÝ ROK 2018/2019 MAREC – XXV. /57./

7

Ján Volko je halovým
**MAJSTROM
EURÓPY**

Chcú byť naši
doktorandi
zamestnancami?
Prieskum priniesol
jasnú odpoveď

Miroslav Fikar:

„Budem klásť dôraz na to, aby sme fungovali ako univerzita, nie ako spoločenstvo fakúlt.“

STU

●	ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI 3 - 5
	STU už vedie Miroslav Fikar Aj technici sú pomocníkom pri liečbe epilepsie TECH INNO DAY 2019
●	REPORTÁŽ 6 - 7
	Rektor STU Miroslav Fikar udelil ocenenia pri príležitosti Dňa učiteľov
●	ROZHOVOR S OSOBNOSŤOU 8 - 11
	Budem klásť dôraz na to, aby sme fungovali ako univerzita, nie ako spoločenstvo fakúlt
●	OČAMI ŠTUDENTOV 12 - 13
	Ján Volko je halovým majstrom Európy
●	ZAÚJALO NÁS 14 - 15
	Chcú byť naši doktorandi zamestnancami? Prieskum priniesol jasnú odpoveď
●	STAVEBNÁ FAKULTA 16 - 19
	Stredoškólcami z Ukrajiny obdivovali našu fakultu V projekčnom tíme obnovy hradu Krásna Hôrka sú aj naši odborníci Projekt ImageInLife je pozitívne medializovaný
●	STROJNÍCKA FAKULTA 20 - 21
	Finále 12. ročníka Strojárskej olympiády, Deň otvorených dverí na SJF a súťaže Grand Prix 2019
●	FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY 22 - 23
	15 rokov aplikovanej informatiky na FEI STU – úspešný príbeh
●	FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE 24 - 25
	Samostatné oddelenie jazykov FCHPT STU na sociálnej sieti Docentovi Haydarymu z FCHPT vyšla vedecká monografia v prestížnom zahraničnom vydavateľstve
●	FAKULTA ARCHITEKTÚRY 26 - 29
	Valentínska Noc architektúry Cena dekana FA STU
●	MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE 30 - 33
	Meet The Fascination Share The Uplift Medzinárodné plavecké pretek
●	FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLÓGIÍ 34 - 35
	Súťaž Net@FIIT

SPEKTRUM 7

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave
Vazovova 5, 812 43 Bratislava
Mobil: 0917 669 584
e-mail: katarina_mackova@stuba.sk

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994;

Šéfredaktorka: Katarína Macková. Grafická koncepcia a úprava: Ivica Michalková. Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Juraj Beniak, Zuzana Marušincová, Marián Peciar (predseda), Viera Stopjaková, Daniela Špírková, Daša Zifčáková. Tlač: ForPress NITRIANSKE TLACIARNE, s. r. o. Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593. IČO: 397687. Periodicita vydania: 10 čísel/rok. Dátum vydania: 27. 3. 2019. Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Milé kolegyne, kolegovia, milí študenti,

ani sme sa nenazdali a od Vianoc už ubehlo štvrté roka. Sme v polovici marca, deň sa už celkom pekne natiahol, teploty sa pomaly šplhajú niekde až k dvadsiatke a zimnú depresiu a chrípkové obdobie pomaly strieda optimistickjšia nálada. Sme uprostred semestra, v plnom pracovnom tempe. Naplno sú rozbehnuté diplomové či bakalárske práce. Jednoducho atmosféra je typická pre toto ročné obdobie. Avšak v povelí cítime ešte niečo navyše v porovnaní s bežným rokom. Práve v tomto čase končí jedno funkčné obdobie a začína sa nové. Len nedávno prebehli voľby rektora a tiež voľby dekanov na viacerých fakultách univerzity. V pamäti akademickej obce ešte rezonujú plány a vízie kandidátov na rektora či kandidátov na dekanov. Dnes prichádza čas pretaviť tieto plány a predsavzatia do reálnych činov. Univerzita pritom stojí pred novými výzvami vo viacerých ohľadoch. V uplynulom roku bola prijatá novela zákona o vysokých školách a tiež zákon o zabezpečení kvality vysokoškolského vzdelávania, ktorý zásadne mení spôsob akreditácie. Bola vytvorená Akreditačná agentúra, kreujú sa jej orgány. Nás teší, že do čela agentúry bol vybraný náš bývalý rektor, prof. Redhammer, čo je určitým spôsobom aj ocenenie kvalít a významu našej univerzity. V tomto roku agentúra vypracuje štandardy a metodiku vyhodnocovania štandardov, teda nastaví pravidlá akreditácie. Súčasne prebieha reforma študijných odborov, pôvodné stovky sa zlúčili do výše štyridsiatich. Spracúvajú sa obsahové náplne nových odborov. Tieto sú veľmi široko koncipované a nie je zatiaľ jasný vzťah obsahu študijného programu a odboru. Veľmi jasne je nastolený kurz sprisňovania scientometrických kritérií, čo sa odzrkadlí nielen v kritériách budúcej akreditácie univerzít a fakúlt, ale už sa odráža aj pri rozdeľovaní dotačných prostriedkov na univerzity. S tým všetkým a s mnohými ďalšími úlohami sa budú musieť vyrovnávať nové manažmenty univerzity a jednotlivých fakúlt.

V tomto období žije univerzita aj v očakávaní definitívneho schválenia projektu ACCORD, ktorý by znamenal podstatné skvalitnenie výskumnej infraštruktúry univerzity, ale aj podstatné zlepšenie technického stavu viacerých dôležitých budov a ďalšie znižovanie nákladov na energiu. Na druhej strane, realizácia projektu bude organizačne mimoriadne náročná, viaceré objekty sa budú rekonštruovať počas prevádzky, čo si vyžiada veľkú dávku pochopenia a trpezlivosti zo strany učiteľov, ale aj študentov dotknutých pracovísk. Výsledok však bude stáť za tú chvíľu nepohody.

Milí priatelia, želajme si na prahu nového funkčného obdobia, aby sa nám podarilo splniť so čtou všetky plány a zámery a aby naša univerzita, naša alma mater, bola aj naďalej lídrom technického vzdelávania na Slovensku a dôstojným partnerom tých najrenomovanejších technických univerzít vo svete.

Stanislav Unčík, dekan SvF STU

STU už vedie Miroslav Fikar

V piatok 1. marca 2019 sa ujal vedenia STU prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc. Úrad prevzal po prof.h.c. prof. Ing. Robertovi Redhammerovi, PhD., ktorý ukončil svoje pôsobenie na STU v Bratislave 28. februára. Za rektora STU na funkčné obdobie 2019 – 2023 ho vymenoval prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska dňa 30. januára 2019. Akademický senát STU ho zvolil za kandidáta na rektora STU začiatkom decembra 2018.

Vo svojom volebnom programe uviedol, že úlohou vedenia univerzity je posilniť postavenie univerzity tak, aby bola rešpektovaným partnerom v európskom kontexte.

Miroslav Fikar pôsobí na STU od roku 1989, od roku 2006 do roku 2019 pôsobil vo funkcii riaditeľa Ústavu informatizácie, automatizácie a matematiky FCHPT STU. Viac na www.stuba.sk.

Aj technici sú pomocníkom pri liečbe epilepsie

Marcové Rozhovory s vedou v Alumní klube STU mali sviatočnú atmosféru. Alumnistov prišiel pozdraviť novozvolený rektor prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc. Vyzdvihol, že každá univerzita by si mala ctiť ľudí, ktorí sa pričínili o jej rast, ktorí tu nechali kus svojho života. Preto sa teší popularite a záujmu o dianie v Alumní klube na našej univerzite.

Predseda klubu prof. Ing. Dušan Petráš, PhD. poďakoval doterajšiemu rektorovi prof. Ing. Robertovi Redhammerovi, PhD. sa poďakoval za podporu a pomoc. Zagrataloval k 85. narodeninám doc. Ing. Ignácovi Prnovi, CSc. a ženám a matkám k sviatku MDŽ. Aj z tohto dôvodu bola hosťom dáma – špičková neurologička doc. MUDr. Gabriela Timárová, PhD., MPH. z II. Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty UK a Univerzitnej nemocnice v Bratislave.

Pani docentka hovorila o náročnej a zložitej neurologickej téme – epilepsii. Na Slovensku máme asi 50-tisíc epileptikov (porušená funkcia časti mozgu) a ich počet rastie. Ako jediný neurológ v republike sa venuje jej komplexnej liečbe. Patria sem okrem iného náročné epileptochirurgické výkony u farmakorezistentnej epilepsie, ako sú napríklad resekcie mozgu, stimulácie periférnych nervov a hĺbkové mozgové stimulácie. „Mnoho epilepsií sa rieši v spolupráci s neurochirurgiou. V tejto oblasti sa používa množstvo nových technológií a vo svete túto problematiku riešia zmiešané tímy: lekári (neurológovia, neurochirurgovia, rádiológovia, nukleární medicínmani, imológovia, genetici),

psychológovia v kooperácii s fyzikmi, inžiniermi a matematikmi, ktorí spracovávajú údaje zložitých diagnostických procesov,“ informovala G. Timárová. Týmto ochorením najviac trpia deti (o ne sa starajú detskí neurológovia) a ľudia vo vyššom veku – nad 65 rokov, kedy sú príčinou cievne a neurovegetatívne ochorenia, ale zasa sú lepšie liečiteľné. Pôvod epilepsií je rozmanitý, niektoré sú podmienené genetickými poruchami, iné sú spôsobené rôznymi chorobnými procesmi mozgu. O to je aj liečba komplikovanejšia. Na prvom mieste je farmakoterapia. Za posledné dve desaťročia prišli na trh mnohé nové lieky, ale nepodarilo sa zásadne znížiť počet pacientov, ktorí dostatočne nereagujú na lieky. Týmto pacientom môže pomôcť niektorý zo spôsobov chirurgickej liečby, pričom táto je vekovo obmedzená. U pacientov, kde nemožno odstrániť zdroj záchvatov operáciou, sa už s úspechom používajú metódy stimulácie periférnych nervov alebo priamo hlbokých mozgových štruktúr implantovateľnými zariadeniami. Kým operácie vo vysokom percente úplne odstránia záchvaty, stimulatory ich dokážu znížiť o 50-70 percent. V 5-10 percentách pacientov záchvaty vymiznú úplne.

Pochvalné slovo padlo aj pre technikov a informatikov (len naše medicínske prostredie ich nedokáže zatiaľ primerane ekonomicky ohodnotiť). Sú to práve technici, fyzici a matematici, ktorí vyvíjajú nové technológie a nové softvéry pre spracovanie rozsiahlych obrazových a elektrických dát, ktoré sú podstatné pre riešenie problémov spojených s komplikovanými epilepsiami. V porovnaní s ČR však aj v tejto oblasti zaostávame. Česi sa chirurgickej liečbe venujú o 15 rokov dlhšie, metódy liečby sú rovnaké ako u nás, ale podarilo sa im získať financie na rozsiahly výskum v tejto oblasti. U nás tieto peniaze chýbajú!

G. Timárová konštatovala, že pre epilepsiu sú rizikovým faktorom napríklad genetická predispozícia, ale aj nebezpečné úrazy. Dôležitým momentom je kvalita života. Bohatstvo nových, obohacujúcich informácií uzavrela svojím mottom: „Úlohou lekára je niektorých vyliečiť, pomôcť mnohým a povzbudiť všetkých.“

Text: Ružena Wagnerová

Foto: Matej Kováč

Pozývame ťa na 6. ročník
TECH INNO DAY, kde sa predstavia šikové
študentské tímy a výnimočné startupy a okrem toho
ti prinesieme viacero zaujímavých diskusií s osobnosťami
zo startupového sveta. Zaži deň plný inovácií a networkingu!

TECH INNO DAY 2019

10.4.2019, 14:00 – 20:00
Binarium, Bratislava

Koho ešte stretnieš?

Okrem inšpiratívnych diskusií a rozhovorov ti prinášame aj skvelú príležitosť stretnúť osobnosti zo sveta startupov a podnikania.

Pavol Luka - COO ESET

Ján Gífra - CEO Websupport

Michal Hrabovec - Prezident ANASOFT

Miroslav Konečný - Senior Innovation Consultant,

Owner - addsen, Saftra Photonics - víťaz Startup Awards 2017

PREDBEŽNÝ PROGRAM:

14:00 - 14:30
14:30 - 14:45
14:50 - 15:40
15:40 - 15:55
15:55 - 16:25

Registrácia
Otvorenie podujatia a organizačné informácie
Študentské tímy - prezentácie projektov
PRESTÁVKA
Diskusia na tému: Inkubátory
Petra Dzurovčinová, Chief Innovation Officer at Bratislava
- hlavné mesto SR
Martina Vavreková, Univerzitný technologický
inkubátor STU InQb
moderuje Michal Novota, Restartup
Diskusia na tému: Financovanie startupov
Eva Šimeková, CEO Civitta
Michal Nešpor, Crowdberry
moderuje Michal Novota, Restartup

17:00 – 18:00
18:00 – 18:10
18:10 – 18:25

18:25 – 18:40
18:40 - 18:55
18:55 – 19:40
19:40 – 20:00

Firemné tímy - prezentácie startupov
PRESTÁVKA
Inšpiratívny rozhovor s Táňou Zacharovskou,
zakladateľkou Garbage Gobblers
moderuje Michal Novota, Restartup
Inšpiratívny rozhovor s Palom Lukom, COO ESET
moderuje Michal Novota, Restartup
Inšpiratívny rozhovor
moderuje Michal Novota, Restartup
Networking
Vyhodnotenie súťaže

Rektor STU Miroslav Fikar udelil ocenenia pri príležitosti Dňa učiteľov

Slová uznania voči pedagogickej práci, pár pekných myšlienok a skvelé divadelné predstavenie. Toto všetko sme si mohli pozrieť a vypočuť 18. marca v Divadle P.O.Hviezdoslava, kde bolo ocenených niekoľko osobností z našej univerzity.

Slávnostný večer sa začal v duchu spomienky na Jána Amosa Komenského, ktorý priniesol do pedagogického sveta hru a radosť z poznania. „Jeho chronicky známe „opakovanie je matkou múdrosti“ či „škola hrou“ používame často a s úplnou samozrejmosťou,“ hovorí Ľubica Mešková, ktorá slávnostný večer moderovala. Zároveň dodáva,

že Učiteľ národov svojím prístupom nahradil nezáživný dril a mechanické memorovanie textov. „Ale dnešný večer má byť predovšetkým oslavou, takže akékoľvek ďalšie historické fakty vynechajme,“ uzatvára a pozýva na pódium rektora Miroslava Fikara.

Pán rektor začal svoj príhovor vyjadrením vďaka svojmu predchodcovi, ktorý je od prvého marca predsedom Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo, a celému vedeniu, ktoré v týchto dňoch končí svoje pôsobenie. Vyzdvihol, že pripravovalo veľa projektov: ACCORD, ktorý sa blíži k svojmu spusteniu, EIT projekty či SlovákION, ktorý sa má takisto v blízkom období úspešne uzavrieť. „Chcel by som, aby ste sa teraz ku mne pripojili s potles-

kom a poďakovaním tomuto vedeniu a profesorovi Redhammerovi, ktorý vo vedení univerzity strávil posledných šestnásť rokov,“ povedal rektor. Po potlesku nasledovalo jeho poďakovanie prítomným kolegom za to, že venujú svoj čas a námahu študentom, že im odovzdávajú kus svojho ja a že sa snažia urobiť z nich najlepších technických absolventov na Slovensku. Napokon všetkým prítomným zaželel príjemný umelecký zážitok.

„Práca vysokoškolského učiteľa nie je jednoduchá a často má mnohé úskalia,“ pokračuje moderátorka. „Nezaobíde sa však bez lásky k študentom, trpezlivosti, individuálneho prístupu, neustáleho vzdelávania sa, pasovania sa s problémami každodenného univerzitného života. Vysokoškolskí učitelia sú tí, ktorí nám ostávajú v spomienkach nadhlo. Ich prístup a najmä prácu častokrát dokážeme oceniť až po rokoch,“ hovorí ďalej s tým, že v tejto chvíli máme výnimočnú príležitosť oceniť prácu aspoň niekoľkých z nich. Nasleduje samotné oceňovanie.

S cieľom motivovať pracovníkov STU k publikovaniu v špičkových a vysokoimpaktovaných periodikách vyhlásil rektor STU výzvu o najlepšie publikácie za rok 2018. Najlepšie publikácie sú takto hodnotené už po štvrtýkrát, a to v troch kategóriách. V súlade s vyhlásenou výzvou získali ocenenie „Najlepšia publikácia STU za rok 2018:“

V kategórii Publikácia v časopise NATURE alebo SCIENCE, alebo publikácia s najvyšším počtom citácií podľa databázy Thomson Reuters, získal ocenenie **Ing. Tibor Lieskovský, PhD.** z Katedry geodetických základov SvF STU za článok „Komplexnosť starovekých Mayských nížin tak, ako bola odhalená leteckým laserovým skenovaním“ publikovaný v časopise SCIENCE.

V kategórii Publikácia, ktorá vyšla v roku 2018 v časopisoch, ktoré spadajú do 10 % percentilu časopisov podľa impakt faktorov,

získal ocenenie **Ing. Michal Zalibera, PhD.** z Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky FCHPT STU za článok „Aktivácia kyslíka na rozhraní Au-TiO₂ vysvetlená na atómovej úrovni“, publikovaný v časopise Journal of the American Chemical Society, s impakt faktorom 14,357.

V kategórii Publikácia, ktorá bola publikovaná v rokoch 2016 - 2018 a mala najvyšší počet ohlasov podľa SCI, získali ocenenie **Ing. Miriama Šimunková a prof. Ing. Marián Valko, DrSc.** z Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave za článok „Cieľené pôsobenie voľných radikálov pri ochorení spojených s oxidatívnym stresom“, publikovaný v časopise Trends in pharmacological sciences, s počtom citácií 68.

Ocenenie v kategórii Originálne umelecké dielo získala **Mgr. Art. Mgr. Tatiana Lesajová** z Ústavu interiéru a výstavníctva FA STU za kolekciu Adamantine. Ide o kolekciu šperkov z vysoko lešteného mramoru a mosadze. Kolekcia odkazuje na pevnosť, stálosť, silu materiálu, rovnako ako i na vysoký lesk porovnateľný s diamantom.

Ocenenie v kategórii Originálne architektonické dielo získala **Ing. arch. Katarína Fejo, PhD.**, z Ústavu urbanizmu a územného plánovania FA STU za Verejný priestor Jama Park v Bratislave. Je spoluautorkou architektonickej úpravy bývalého cyklistického štadióna v Bratislave.

Po odovzdaní ocenení a spoločnom fotografovaní nasledovalo divadelné predstavenie Tektonika citov.

**Text: redakcia
Foto: Matej Kováč**

Budem klásť dôraz na to, aby sme fungovali ako univerzita, nie ako spoločenstvo fakúlt

Ukážeme študentom, že technika sa oplatí. Zabezpečí ich na celý život, budú mať rozvinuté logické myslenie a budú si vedieť stáť za svojím slovom. Takýchto ľudí budú od nás zamestnávatelia vždy chcieť, hovorí rektor Slovenskej technickej univerzity Miroslav Fikar.

Pán rektor, pamätáte si, čo vás inšpirovalo, aby ste sa rozhodli pre techniku?

Na strednej škole som robil chemické olympiády a na jej konci som stál pred voľbou, či pôjdem na techniku alebo na prírodné vedy. No a na techniku to bolo z Ostredkov bližšie, ako do Mlynskej doliny (smiech). Samozrejme však nerozhodlo prioritne toto; mal som niekoľko rozhovorov s rodinnými priateľmi a napokon som usúdil, že technika bude lepšou voľbou. V rámci chémie sa mi potom zdali dobrým výberom automatizované systémy riadenia. Začínal som na Gymnáziu Juraja Hronca, ktoré bolo v podstate počítačové, a z hľadiska nadväznosti sa mi zdalo dobré ísť na chémiu a venovať sa tam počítačom.

Podme sa teda pozrieť na život vedca v tejto oblasti. Viete nám bližšie načrtnúť, čo skúma a čím sa zaoberá?

Robíme automatizáciu procesov, ktoré nejakým spôsobom súvisia s chemickými a potravinárskymi technológiami, biotechnológiami... v súčasnosti sa napríklad intenzívne zaoberáme membránovou separáciou. Znamená to niečo v tomto duchu: zoberiete soľ a cukor,

dáte ich do vody, zamiešate a vznikne vám priehľadná kvapalina. No a teraz by ste mali vytvoriť Popolušku, ktorá oddelí soľ od cukru.

A dá sa to?

Áno, dá. Máme membránovú stanicu z Univerzitného vedeckého parku, na ktorej oddeľujeme laktózu od soli. Nalejeme ich do vody, zmiešame ich, vznikne čistá kvapalina a na konci vám vyjde zvlášť laktóza a soľ. Toto je jeden z príkladov. Alebo mám diplomanta, s ktorým spolupracujeme na zlepšení riadenia destilačnej kolóny v Slovnafte - samozrejme im to tam funguje, ale chceli by sme nasadiť pokročilé riadenie, ktoré zlepší kvalitu. Naši absolventi pôsobia vo veľkých automatizačných firmách, ktoré nie vždy robia chemické procesy, ale aj biologické, potravinárske a podobne.

Absolvovali ste dlhodobé výskumné pobyty na univerzitách v Nemecku, Francúzsku, Dánsku, Švajčiarsku. Ich systém vzdelávania je zrejme ďalej, ako ten náš. Ako vás to obohatilo a čím by sme sa mohli, respektíve mali inšpirovať?

Na všetkých týchto pracoviskách bolo zaujímavé sledovať, že boli oveľa viac medzinárodne založené ako u nás. Ak prídete na výskumné pracovisko na Slovensku, viac-menej všetci, ktorí na jeho pôde pracujú, sú Slováci. Vo Francúzsku máte občas nejakého Francúza, v Nemecku občas nejakého Nemca (smiech). Štúdium je už od doktorandského v angličtine. Samozrejme, že kmeňoví zamestnanci sú väčšinou z danej krajiny, ale vidím to tak, že doma sa čiastočne ochudobňujeme tým, že sme „iba slovenskí“.

Zastavme sa teraz pri takzvanom vychovávaní nástupcov, čo je u našich vedcov častým javom – vedúci si „vychová“ mladšieho pracovníka, ktorý po rokoch nastúpi na jeho miesto. Myslíte, že ide o šťastné riešenie?

Závisí to od konkrétnej krajiny. V Nemecku máte napríklad zákaz, aby sa niekto stal vedúcim pracovníkom v prípade, že na danej škole pracoval. Musíte ísť niekam inam, či už do priemyslu, alebo akademického prostredia. Potom čakáte, kedy sa vypíše výzva na profesora niekde inde, a prihlásite sa. Samozrejme, treba dodať, že sa to takto nedá robiť všade – v Nórsku majú napríklad iba dve technické univerzity, čiže by to bolo nereálne. Netreba však zabúdať na zahraničné pobyty, ktoré sú pre profesionálnu kvalitu daného pracovníka veľmi dôležité. Verím, že aj u nás by sme si nemali iba vychovávať svojich nástupcov, ale sledovať aj ľudí, ktorí majú

medzinárodné skúsenosti a môžu nás obohatiť. Keď totiž niekto pracuje celý život s vami, vie v podstate to, čo vy. Zatiaľ čo nový človek vás obohatí svojimi vedomosťami a skúsenosťami, ktoré získal niekde inde. A tým sa pracovisko rozvíja.

A nakoľko si môžeme dovoliť ísť touto cestou?

Je pravda, že z finančných a platových dôvodov sem teraz možno nedokážeme dotiahnuť špičkových medzinárodných vedcov. Ale bolo by minimálne dobré, keby tí, ktorí budú spomínanými nasledovníkmi, mali medzinárodné skúsenosti.

Myslíte, že to celé bude beh na dlhú trať?

Áno. Bude to trvať. Ale postupne sa to deje, vidím, že na viacerých pracoviskách na Slovensku začínajú pribúdať medzinárodní spolupracovníci. Bojujeme o to, aby sme z Európskej únie získali

projekty, ktorými môžeme medzinárodných vedcov pritiahnuť a zaplatiť ich z prostriedkov Európskej únie. A oni budú potom u nás budovať kolektívy.

Boli ste zodpovedným riešiteľom mnohých projektov. Predpokladám, že porovnávať ich bude zrejme ťažké, ale predsa... mali ste tam nejakú, ako sa hovorí, srdcovku?

Ja to beriem tak, že srdcovkou nie je až natoľko samotný projekt, ale skôr kolektív, ktorý ho rieši. Samozrejme, hovoril som napríklad o membránových procesoch, ktorým sa venujem posledných deväť rokov. Takže áno, toto je moja srdcovka. Ale naozaj je viac zaujímavé to, s kým sa na projekte podieľate. Máme mnoho výsledkov z medzinárodnej spolupráce, sú to kolegovia, s ktorými máme veľmi dobré styky, ktoré nám však nechýbajú ani pri našich vedcoch doma. A to je na tom najkrajšie – že potom máte tvorivú, takmer detskú atmosféru, v ktorej sa skele pracuje.

Hovoríte štyrmi jazykmi. Ktoré sú to?

Viem plynule hovoriť po nemecky, po anglicky a po francúzsky. S ruštinou je to už horšie, nejakú to hrdzavie (smiech). Ešte sa dohovorím po španielsky, učím sa v aute, ale tam som v takej fáze, že síce rozumiem, ale rozprávať je pre mňa ešte ťažké. Mám teraz na katedre venezuelského doktoranda, s ktorým občas prehodím pár viet.

Podme teraz k vašej vízií, s ktorou prichádzate na pozíciu rektora. Naposledy sme o tom hovorili, keď ste ju šli verejne predstaviť s ostatnými kandidátmi. Vtedy ste medziiným spomenuli, že sa budete snažiť, aby sme boli uznávanou európskou inštitúciou, ktorá by bola rešpektovaná medzinárodne. Pomocou akých nástrojov, respektíve akým spôsobom to chcete dosiahnuť?

V tomto bode to ešte konkretizovať nebudem, sme v štádiu rozpracovania programu. Uvediem však niekoľko príkladov: chcel by som, aby sme sa zapojili do Európskej HR stratégie pre výskumníkov (HRS4S), aby sme sa naučili vnútorné štandardy, o ktorých hovorí Európska únia. Potrebujeme zvýšiť počet študentov na druhom stupni, čiže vybudovať medzinárodné programy, dotiahnuť k nám medzinárodných doktorandov. A dosiahnuť, aby bolo celkovo výrazne ľahšie mať medzinárodného doktoranda. Toto sa týka aj našich vnútorných predpisov, takisto však aj predpisov na úrovni Slovenskej republiky.

Kde je problém? Čo konkrétne bude treba uľahčiť?

Už som spomínal svojho venezuelského doktoranda; na katedre sme mu päť mesiacov nevedeli vybaviť pracovné doklady. Už len toto odradí dosť veľa záujemcov. Predtým sme mali Linda, predtým Iránca... vybavovanie vždy trvalo minimálne tri mesiace. Bolo by dobré nájsť mechanizmy, ako podporovať vedu na Slovensku aj z pohľadu útvaru štátu, cudzineckej polície a podobne. Aby ich nebrali tým istým spôsobom, ako zahraničných pracovníkov, ktorí idú do súkromnej sféry, ale ako vedcov, ktorí nám chcú pomôcť vo výskume.

Je tu iniciatíva, aby doktorandi mali také isté postavenie, ako zamestnanci. V súčasnosti je pre nich ťažké napríklad dostať hypotéku, lebo sú v tomto zmysle vnímaní ako študenti. Ako túto snahu hodnotíte?

Všade vo svete, kde som bol, boli doktorandi zamestnancami: robili na danom pracovisku a popritom robili doktorandské štúdium. U nás sme to zmenili pred desiatimi rokmi, a to tak, že

doktorand je takpovediac čistý študent – má predmety, skúšky a tak ďalej. Podľa mňa by však mal byť v prvom rade vedcom a myslím si, že by mal byť tak, ako aj inde v Európe, zamestnaný.

A nakoľko to vidíte reálne v rámci dohľadnej budúcnosti?

Zrejme to nebude jednoduché, pretože ide o zákony našej republiky. A ak by sme chceli urobiť z doktoranda zamestnanca, museli by sme za neho platiť odvody, čiže by nám štát musel dať viac peňazí.

Spomenuli ste aj ďalší cieľný rozvoj sociálneho programu...

... áno, sem čiastočne patria aj odpovede na predošlé otázky. Ale sú tu rôzne veci. Ako je napríklad vo Francúzsku možné, že doktorand má obedy za najnižšiu cenu a profesor za najvyššiu? U nás je to naopak. Sociálne opatrenia by mali byť naozaj sociálne.

Skúsme sa ešte komplexne pozrieť na naše školstvo, hlavne na techniku. Študentov máme stále menej, mnohí odchádzajú do zahraničia, celkovo by sme výrazne potrebovali zvýšiť našu atraktivitu. Myslíte si, že sa tento proces dá nejakým zvrátiť?

Áno, dá. Ale nehovoríme tu o otázke v horizonte niekoľkých mesiacov. Ja sa môžem snažiť len potiať, pokiaľ ma pustia moje právomoci; môžem niečo zmeniť na univerzite, ale v rovine štátu nie. Budem sa teda usilovať o zmeny na našej úrovni. Budeme mať špeciálneho prorektora pre propagáciu, ako nové vedenie budeme klásť dôraz na to, aby sme viac fungovali ako univerzita, a nie ako spoločenstvo fakúlt. Ukážeme študentom, že technika sa oplatí, že je to niečo, čo ich zabezpečí na celý život, že budú mať rozvinuté logické myslenie, budú si vedieť stať za svojím slovom... takýchto ľudí od nás budú zamestnávatelia vždy chcieť. A som presvedčený, že keď pôjdeme na kvalitu, pôjdu na ňu aj študenti.

Často sa však objavuje názor, že dnešní študenti prichádzajú veľmi slabo pripravení; my ich však potrebujeme, aby sme dostali peniaze... existuje tlak ich nevyhadzovať. Ak však nebudeme tlačiť na kvalitu, oni školu síce skončia, ale nebudú dostatočne kvalitní pre prax. Ako von z tohto začarovaného kruhu?

Všeobecné tvrdenie, že študenti sú stále horší, zaznieva už od starého Ríma. Napriek tomu spoločnosť stále napredovala (smiech). Čo nám ako technickým školám vážne skomplikovalo situáciu, je znížený prírodovedný základ na stredných školách či odbúranie povinnej maturity z matematiky. Sme teda postavení do situácie, že študenti prichádzajú s nižšou úrovňou vedomostí, ako sme boli zvyknutí. Je viacero spôsobov, ako toto môžeme čiastočne riešiť. Na dvoch fakultách už realizujeme konverzné štúdium, čiže niektorí študenti môžu začať nultým ročníkom a tam im „dopracujeme“ potrebné vedomosti zo strednej školy. Chcel by som, aby sa pridali aj iné fakulty; tým pádom by sa niektorí študenti, ktorých teraz bez milosti vyhadzujeme, lebo nemajú vedomosti, mohli chytiť. Zároveň by sme sa medzi slovenskými univerzitami ďalej profilovali so zameraním na kvalitu, aby naši absolventi boli stále jedni z najlepších.

**Za rozhovor ďakuje Katarína Macková
Foto: Matej Kováč**

Ján Volko je halovým majstrom Európy

Zlatú medailu tento náš študent získal v behu na 60 metrov na halových majstrovstvách Európy v atletike, ktoré sa konali v Glasgowe, a to s časom 6,60 sekundy. Srdečne blahoželáme a sme naňho veľmi hrdí.

Pán Volko, aké boli vaše bezprostredné pocity po dosiahnutí víťazstva?

Veľmi ťažko sa opisujú, ale v podstate som cítil obrovskú vďačnosť jednak Bohu za to, že mi umožnil dotiahnuť to tak ďaleko aj napriek zraneniu, a jednak celému tímu, rodine, a aj ľuďom, ktorí ma podporovali.

Počas pretekov vás trápili zdravotné problémy. Dokonca ste údajne ani nevedeli, či nastúpíte. Ako ste k danému zraneniu prišli a ako sa vám ho podarilo zvládnuť natoľko, že ste mohli súťažiť?

Zranenie sa prejavilo prvýkrát po mítingu v Madride, kedy som zacítil kŕč v ľavom zadnom stehennom svalu. Podarilo sa nám ho zregenerovať tak, že som necítil bolesť, ale zranenie sa ozvalo ešte vo väčšej miere po Majstrovstvách Slovenska. Nasledovali lekárske vyšetrenia a magnetická rezonancia preukázala špecifické zranenie dlhšej hlavy bicepsu tesne nad kolenom. Prognózy nevyzerali veľmi dobre. Napriek tomu sa mojej fyzioterapeutke a lekárom podarilo zregenerovať sval do stavu, kedy nebolel, ale boli nutné určité

fixačné opatrenia. Za pomoc tiež vďačím všetkým ľuďom, ktorí sa za mňa modlili, a samozrejme celému môjmu tímu a rodine.

Pri našom poslednom rozhovore bolo vaším najväčším úspechom dosiahnutie striebornej medaily v šprinte v Belehrade na halových majstrovstvách Európy. Už vtedy ste sa vyjadřili, aké náročné roky tomu predchádzali. Keď sa na to teraz pozriete z pohľadu majstra Európy, bola tentokrát príprava ešte náročnejšia?

Náročnosť prípravy sa každým rokom zvyšuje najmä zväčšovaním objemu tréningových prostriedkov, ale aj intenzity. Pribúdajú náročné koordinačné cvičenia, takže z tohto pohľadu bola príprava naozaj náročnejšia ako minulý rok.

Čo nám poviete o svojich súperoch?

S viacerými z nich sa osobne poznám už roky a mám s nimi priateľský vzťah. Pred každým súperom mám rešpekt, ale rozoberanie ich pripravenosti nepatrí medzi naše témy pred pretekom. Riešime moju pripravenosť a prekonávanie mojich cieľov, nie súperov. Ak podám výkon, na aký som pripravený, zvyčajne porazím aj súperov :-).

Ste vrcholovým športovcom a aj naším študentom. O tom, ako sa vám to darí skĺbiť, sme už síce pred časom hovorili, ale predsa len – ako sa vám stále viac darí, nestúpa aj množstvo povinností a stresu?

Zvládať vrcholový šport aj štúdium sa mi darí najmä vďaka pomoci zo strany učiteľov a cvičiacich, ktorí akceptujú moje potreby a naozaj sa mi snažia pomôcť. Samozrejme, je to aj o správnom naplánovaní si jednotlivých aktivít a v tom mi určite pomohla aj systematická športová príprava, dokážem si stanoviť dlhodobý cieľ a ísť za ním.

Ako sa darí NAŠA Šport Academy?

Naša športová akadémia sa každým mesiacom rozrastá, pribúdajú nové deti z viacerých športových odvetví, z čoho mám veľkú radosť. Darí sa nám aj na majstrovstvách Slovenska jednotlivých kategórií, kde sme sa tento rok zaradili medzi medailistov. Máme v klube majstrov/majsterky Slovenska, dokonca slovenských rekordérov. Najväčšiu radosť však mám z toho, že sú deti v našom klube dobrá partia a aj že ich baví to, čo robia.

Čo je z vášho pohľadu dôležitejšie, úsilie alebo talent? Ak sa to dá vôbec takto vymedziť...

Diskutabilná otázka, ale moji tréneri, rovnako ako ja, veria, že k dosiahnutiu úspechu treba jedno aj druhé. Jedna vec je mať pohybové nadanie, ale talent je súhra mnohých faktorov, kam patria aj charakterové vlastnosti, mentálna pripravenosť, emocionálna inteligencia, a bez správnych ľudí a najmä ich úsilia sa vám nepodarí dosiahnuť úspech. V našej krajine dostane „talent“ podporu až po dosiahnutí úspechu, keď zapadne do tabuliek, a to sa podarí len malému percentu, pretože práve podpora im v rozhodujúcom momente chýba. A to nehovorím len o tej finančnej. Ja som mal šťastie a som za to vďačný. Systém podpory športovej mládeže na Slovensku by sa mal zamyslieť a zamerať najmä na ten pomyselný „malý“ krôčik (financie, infraštruktúra, odborné trénerské vedenie, zdravotná starostlivosť, správna forma regenerácie, doplnky výživy,!) ktorý je nutný k tomu, aby športovec dosahoval úspechy.

Komu, respektíve čomu najviac vďačíte za svoj úspech?

V prvom rade ďakujem Bohu za talent a za možnosť byť na Majstrovstvách Európy a prebojovať sa tak ďaleko napriek zraneniu. Rovnako však vďačím celému svojmu tímu a rodine, ktorí ma podporujú, nech by to dopadlo akokoľvek.

Ešte nám prezradte, aké ciele si kladiete do budúcnosti?

Do budúcnosti mám ešte jeden cieľ a sen, ktorý by som chcel dosiahnuť, a tým je účasť na olympijských hrách.

**Za rozhovor ďakuje Katarína Macková
Foto: Pavol Uhrin**

Chcú byť naši doktorandi zamestnancami? Prieskum priniesol jasnú odpoveď

Žiadna materská, žiadna hypotéka ani úver, doprava do zamestnania bez zľavy, o osobnom ohodnotení ani nehovoriac. A sociálne poistenie si môžu platiť sami, ak chcú. Taká je momentálne realita doktorandov. Zmení sa to niekedy? Je na to vôbec vôľa? Dve doktorandky z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie, Daniela Pavúková a Lucia Fašková, sa pustili do ankety, v ktorej sa pýtali svojich kolegov v rámci našej univerzity na ich spokojnosť či nespokojnosť so súčasným stavom. Aké odpovede prieskum prináša a čo majú ďalej v pláne? Prečítajte si ich spoločné odpovede.

Dámy, aká bola vaša motivácia pustiť sa do tejto témy? Ako sa zrodila myšlienka uskutočniť daný prieskum?

Ako končiaci inžinieri sme prirodzene rozmýšľali nad tým, kde sa zamestnať po štúdiu. Dostali sme niekoľko finančne atraktívnych pracovných ponúk, ale napriek tomu sme uprednostnili doktorandské štúdium. Dôvodov bolo niekoľko. Ako aktívnym mladým ľuďom sú nám blízke témy ochrany životného prostredia, ktoré sú mimoriadne dôležité a dotýkajú sa celej spoločnosti. Preto sme sa chceli podieľať na vývoji nových technológií v oblasti spracovania odpadových vôd. Už pred podaním prihlášky na doktorandské štúdium sme si boli vedomé, že touto voľbou prideme o mnohé výhody, ktoré súkromný sektor poskytuje.

Aká bola napokon realita?

Po začiatku štúdia sme zistili, že situácia je v skutočnosti ešte kritickejšia, než sme čakali. Nakoľko sme mali pocit, že daný stav potrebuje riešenie, rozhodli sme sa zistiť názor ostatných doktorandov na to, ako vnímajú svoje postavenie v spoločnosti.

Skúste teda súčasné postavenie doktorandov konkrétnejšie popísať. Čo je pozitívne a čo menej?

Pozitívami aktuálneho statusu doktorandov podľa zákona o vysokých školách je relatívne veľa dní študijného voľna, ktoré sa môže čerpať aj ako dovolenka (tento akademický rok až 51 dní), možnosť (povinnosť) prezentovať výsledky práce na domácich a zahraničných konferenciách a seminároch či možnosť vycestovať do zahraničia cez ERASMUS. Najväčšou nevýhodou je, že nám štát neposkytuje sociálne poistenie, čím sa nám minimálne štyri roky strávené na univerzite nezapočítavajú do dôchodku. Zásadnou nevýhodou je aj fakt, že ak chce ísť doktorandka na materskú dovolenku alebo sa chce starať o deti, nemá nárok na materskú, ale len na rodičovský príspevok, pretože nemá odpracované roky. Ďalšou nevýhodou je, že nemáme ani príspevok na stravu, ale len príspevok pre študenta, ktorý je jedno euro (dotácie sú jedno euro maximálne na dve jedlá denne s tým, že na každé jedlo je to jedno euro). Nemáme zľavu na dopravu do zamestnania, hoci sa o nás hovorí ako o študentoch. Tým, že dostávame štipendium a nie mzdu, nám nie je umožnené si zobrať úver alebo hypotéku na bývanie a nemôžeme si vytvoriť vlastný domov. Takisto nemáme nárok na motivačný príspevok - osobné ohodnotenie, ktorý je bežnou súčasťou mzdy zamestnanca vysokých škôl.

Ako to doktorandi riešia, ak potrebujú viac peňazí?

Mnoho z nich je kvôli nízkemu štipendiu a stúpajúcim nákladom na živobytie nútených pracovať mimo univerzity, čím sa na nich zvyšuje pracovný tlak a znižuje ich voľný čas a čas na oddych. Takáto práca popri doktorandskom štúdiu sa deje na úkor vedecko-výskumnej činnosti a osobného rastu doktorandov. Celkovo môžeme povedať, že nemáme výhody ani zamestnancov, ani študentov.

Podme teraz k samotnej ankete. Čo bolo jej hlavným účelom?

Zistiť, ako tento stav vníma doktorandská komunita na STU. V prípade, ak s nami zdieľajú názor, že situácia je nevyhovujúca, potrebujeme sa oprieť o ich podporu a získať relevantné argumenty pre hľadanie riešení. Status, ktorý prináša sociálne poistenie, príspevok na stravu a tak ďalej, sme nazvali „status zamestnanca“ a ten, ktorý by reflektoval stav, ako keby sme boli študenti, sme nazvali „status študenta“. Opýtaní si mohli zvoliť aj možnosť, že sú spokojní s aktuálnym stavom. Takisto sme sa pýtali, či si doktorandi platia sociálne poistenie dobrovoľne, keďže takú možnosť majú.

A aký bol výsledok?

Odpovedala nám takmer polovica oslovených doktorandov. Najdôležitejším výsledkom je fakt, že 92 % doktorandov, ktorí odpovedali, nie je spokojných s ich aktuálnym statusom. Tí, ktorí sa vyjadrili, že by chceli byť študentmi (38 %), by ale prijali možnosť, aby im štát platil sociálne poistenie (95 %). 13 % doktorandov uviedlo, že si platia sociálne poistenie sami. V prípade, že by doktorandi boli zamestnancami, nemalo by to byť na úkor ich súčasného finančného ohodnotenia.

Aké konkrétne kroky by ste si predstavovali na zlepšenie vášho postavenia?

Ide nám o to, aby sme medzi doktorandmi na Slovensku vyvolali o tejto téme diskusiu. Pritom chceme, aby sa aktívne zaujímali o svoje postavenie a angažovali sa v hľadaní riešení. Následne sa chceme uchádzať o podporu akademických funkcionárov, čiže dekanov, rektorov, akademických senátov a tak ďalej, Študentskej rady vysokých škôl a Rady vysokých škôl. Ak táto podpora bude relevantná, oslovíme príslušných štátnych úradníkov, poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a ministerstvá.

Čo teda bude vašim ďalším bezprostredným krokom?

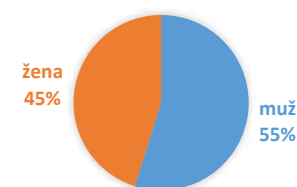
Aktuálne spolupracujeme so Študentskou radou vysokých škôl. S ich pomocou oslovíme s rovnakým dotazníkom, aký sme poslali doktorandom STU, ostatné univerzity a vysoké školy na Slovensku. Ak sa v dotazníkoch potvrdí, že doktorandi sú so súčasnou situáciou nespokojní, budeme postupovať tak, ako sme už spomínali vyššie. Celkovo by sme rady dosiahli, aby sa postavenie doktorandov zlepšilo a aby sa vytvorila koordinačná skupina, ktorá by presadzovala naše reálne záujmy nielen v sociálnej oblasti, ale aj v oblasti vedecko-výskumnej, nakoľko doktorandi sú jedným z pilierov vedomostnej ekonomiky.

Za rozhovor ďakuje Katarína Macková
Foto: archív respondentiek

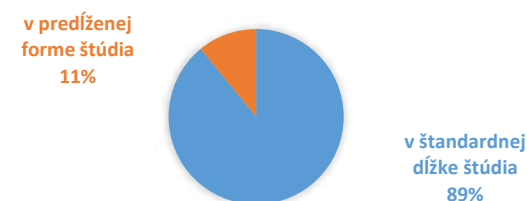
Slovenská technická univerzita

Počet odovzdaných odpovedí: 266/617 (43 %)

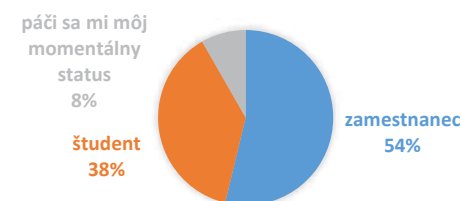
Pohlavie:

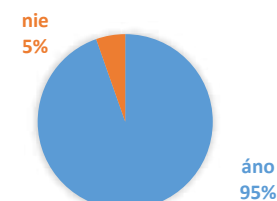
Som doktorandom:

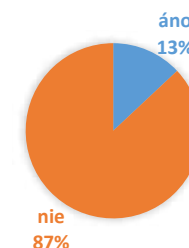
Na základe informácií, ktoré sme Vám poskytli v maile, vyberte možnosť, ktorú preferujete:

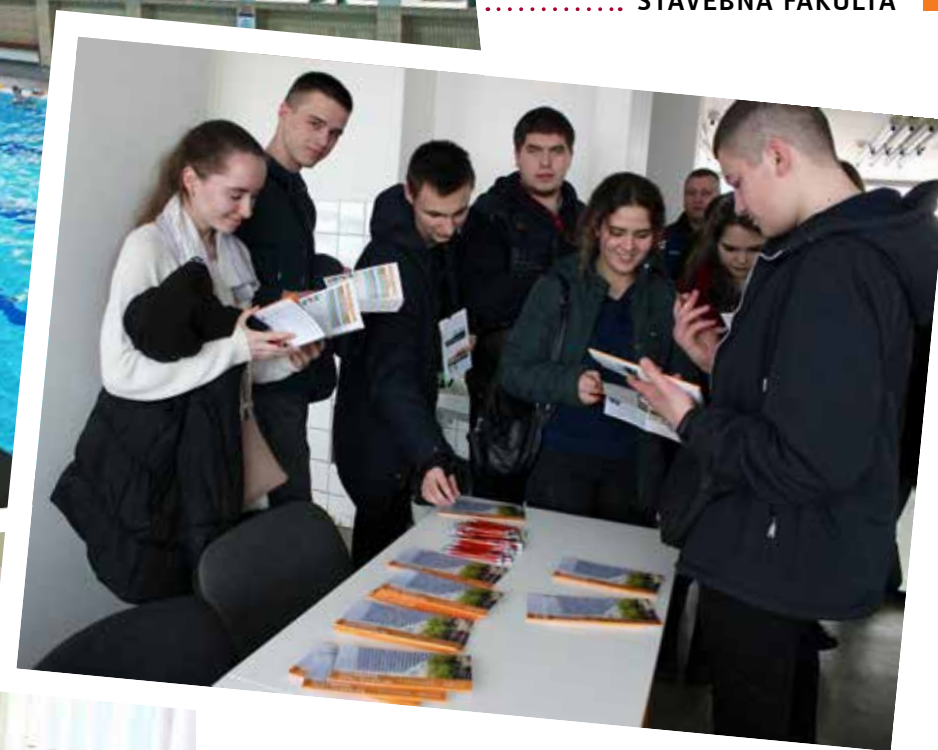

V prípade, že ste v predchádzajúcej otázke označili druhú možnosť, mali by ste záujem o to, aby Vám štát prispieval do SP bez toho, aby Vám siahol na štipendium?

Platím si alebo platil/a som si dobrovoľné odvody do SP sám/sama:

prednášková učebňa BAT, ktorú si študenti pozreli tiež so záujmom.

V priestoroch telocvične, posilňovne i plavárne bolo vidieť na tvárach mladých ľudí nadšenie. Byť v dobrej kondícii je dnes in. A „mať plavecký bazén poruke, rovno na svojej fakulte“ je obzvlášť veľkou výhodou pre zaneprázdneného, zadaniami či učením zataženého vysokoškoláka.

Prezentáciu prístrojového vybavenia Laboratória konštrukcií pozemných stavieb (výskum striech, dažďová komora, tlaková komora, akustické komory) stredoškólakom zo zahraničia sprostredkovali na vysokej úrovni doktorandi Katedry KPS Ing. Jakub Čurpek a Ing. Lukáš Bosák.

Dúfame, že exkurzia prostredím fakulty uspokojila zvedavosť mladých, a zároveň veríme, že s mnohými z nich sa ešte uvidíme pri zápise do prvého ročníka na niektorý z ponúkaných študijných programov.

Text a foto: Valéria Kocianová

Stredoškólači z Ukrajiny obdivovali našu fakultu

Stretnutia so stredoškólakmi na pôde našej fakulty majú takmer rovnaký charakter – uspokojiť zvedavosť mladých, ktorí chcú všetko vedieť a byť pri všetkom... Snáď sa nám to podarilo aj v prípade neobvyklej návštevy študentov až spoza hraníc Slovenska, z ukrajinskej Dneprovskej štátnej odbornej školy stavebných a inštalačných technológií a architektúry.

V pondelok 4. marca k nám zavítalo 24 študentov z 3. a 4. ročníka uvedenej školy. V sprievode vedúcej Katedry ARCH doc. Jarmily Húsenicovej a doktoranda Ing. Matthiasa Arnoulda (D-TKPS) si pozreli najprv na 22. poschodí bloku C prednáškové a projekčné priestory, ako i novú učebňu zameranú na 3D tlač a virtuálnu grafiku, určené na samostatné a tímové práce, ktoré rozvíjajú tvorivosť a zručnosť. Vďaka ústretovosti vedúcej Knižnice a informačného centra SvF, pani Mgr. Alice Domonkosovej, mohli študenti nazrieť do jednej z najmodernejších a najprogresívnejších akademických knižníc na Slovensku v súčasnosti. Za dnešnými modernými technickými požiadavkami nezaostáva ani najväčšia

V projekčnom tíme obnovy hradu Krásna Hôrka sú aj naši odborníci

Slovenské národné múzeum a Stavebná fakulta STU v Bratislave podpísali koncom minulého roka (24.10.2018) zmluvu na vypracovanie projektovej dokumentácie pre obnovu hradu Krásna Hôrka.

Je iba prirodzené, že projektová príprava obnovy tejto dôležitej historickej pamiatky si vyžaduje odborníkov na vysokej technickej úrovni. V tejto súvislosti aktuálne uviedla ministerka kultúry Ľubica Laššáková, že spolupráca so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave (STU)

ukázala prínos. „Išlo o spojenie správnych odborníkov, ktoré v uplynulých mesiacoch prinieslo konkrétne výsledky v oblasti predprojektovej a projektovej prípravy obnovy hradu. To nás zároveň výrazne posúva vpred k sprístupneniu jednotlivých častí hradu pre verejnosť v plánovanom termíne do troch rokov,“ uviedla Laššáková. Čítajte viac: <https://gemer.korzar.sme.sk/c/22070441/obnove-hradu-krasna-horka-pokracuje-otvorit-slubuju-v-roku-2021.html#ixzz5hqlTi4H7>.

Text: Valéria Kocianová

Projekt ImagenLife je pozitívne medializovaný

Podpora vedy, výskumu a predovšetkým mladých talentov zo strany Európskej únie sa podľa akademikov zlepšuje. Dôkazom sú viaceré programy a projekty, ktoré sú financované z eurofondov. Úspešne sa do nej zapojila aj naša univerzita, študenti a tiež súkromné spoločnosti pôsobiace v oblasti vedy a výskumu.

V dňoch 18.-23.2.2019 sa na Stavebnej fakulte STU uskutočnilo stretnutie zástupcov riešiteľských organizácií Európskeho projektu ImagenLife. Na tomto projekte, v programe Horizont 2020, participuje 14 doktorandov z celého sveta, ktorí pracujú a zároveň študujú na STU v Bratislave, univerzitách v Cambridge, Manchestri, Leidene a Montpellier, v CNRS a Pasteurovom inštitúte v Paríži, ICFO v Barcelone a v súkromných spoločnostiach Ditabis Heidelberg, PhaseView Paríž a TatraMed Software Bratislava. V rámci stretnutia doktorandi prezentovali svoje výsledky prvej polovice obdobia riešenia projektu, ktoré boli zástupcami Európskej komisie z Bruselu hodnotené ako excelentné.

V ďalších dňoch študenti absolvovali kurzy z matematicko-počítačových metód spracovania obrazu, tvorby "serious games" a z manažmentu výskumných a priemyselných projektov. Celkový priebeh stretnutia projektu mal vysokú vedeckú aj spoločenskú úroveň, bol pozitívne prezentovaný v slovenských médiách (TA3, RTVS) a na sociálnych sieťach. Napríklad na tomto linku: <https://www.ta3.com/clanok/1148882/eu-podporuje-mladych-vedcov-uspesne-sa-zapajaju-univerzity-i-spolocnosti.html>.

Vďaka patrí vedeniu a administratíve Stavebnej fakulty STU, na ktorej riešenie projektu prebieha, ako aj pracovníkom Katedry matematiky a deskriptívnej geometrie, ktorí nemalou mierou prispeli k úspešným prednáškam pre doktorandov, ako aj k úspešnej obhajobe projektu v jeho prvej polovici riešenia.

Text, foto a medializácia: Valéria Kocianová

STROJÁRSKA
OLYMPIÁDA

GRAND PRIX

Finále 12. ročníka Strojárskej olympiády, Deň otvorených dverí na SĽF a súťaž Grand Prix 2019

Dňa 21.2.2019 sa uskutočnilo na Strojníckej fakulte STU v Bratislave finále 12-teho ročníka vedomostnej súťaže Strojárska olympiáda, 4. ročník Grand Prix a Deň otvorených dverí s prehliadkou laboratórií.

Projekt Strojárska olympiáda vznikol pred 12 rokmi s cieľom zvýšiť povedomie technického vzdelávania v spoločnosti a propagovať technické vzdelávanie vedomostnými súťažami.

Súťaž je určená všetkým študentom stredných škôl, ktorí majú záujem súťažiť a overiť si svoje vedomosti v súťažných oblastiach (matematika, fyzika, strojnictvo a odborné strojárske zameranie), získať zaujímavé poznatky a skúsenosti a bližšie spoznať Strojnícku fakultu STU v Bratislave, ako inšpiráciu pre výber vhodnej fakulty, prípadne zaujímavého študijného programu. Samotné podujatie sa skladá z dvoch častí:

- študenti najprv posielajú odborné práce na vybrané témy, ktoré sú následne posudzované. Najlepšie práce postupujú do finále, ktoré sa koná v deň akcie. Najlepšie práce študenti prezentujú pred odbornou komisiou.

Vítané práce sú odmenené finančne a zároveň sú študentovi odpustené poplatky za podanie prihlášky na štúdium.

- druhou časťou sú rôzne zaujímavé súťaže zručnosti, alebo vedomostné súťaže priamo v priestoroch Strojníckej fakulty, spojené s Dňom otvorených dverí a možnosťou návštevy laboratórií, diskusiou s učiteľmi a partnermi Strojníckej fakulty, aby sme prezentovali priame prepojenie na prax s pracovnými príležitosťami po skončení štúdia.

Akcia bola vyvrcholením aktivít zameraných na propagáciu bakalárskeho štúdia na Strojníckej fakulte STU v Bratislave, ktorá sa uskutočnila za pomoci našich partnerov, generálneho partnera Volkswagen Slovakia, a. s., ako i ďalších partnerov: Výskumný ústav zväračský, Zväz automobilového priemyslu Slovenska, Zväz strojárskeho priemyslu SR, Slovenská spoločnosť údržby, Tatravagónka Poprad, a.s, Výskumný ústav zväračský, Boge Elastmetall Slovakia a.s., Schaeffler Skalica, spol. s r. o., Nord- pohony, Konštrukta Industry, a.s, Trenčín, Walter Slovakia s.r.o., Slovakia Ring.

Súčasťou finále súťaže bol aj Deň otvorených dverí s prehliadkou laboratórií Strojníckej fakulty STU v Bratislave a súťaž Grand Prix a prezentácia firiem ponúkajúcich možnosti uplatnenia absolventom stredných a vysokých škôl.

Na podujatí sa zúčastnilo viac ako 50 stredných škôl z celého Slovenska a celkový počet účastníkov presiahol hranicu 650 študentov. Návštevníci si mohli prezrieť priestory Strojníckej fakulty, jednotlivé ústavy, laboratóriá, ako i ukážku stavebných strojov na parkovisku pred fakultou. Zároveň sa mohli zapojiť do množstva zaujímavých súťaží v rámci Grand Prix, či už z oblasti technickej a pohybovej zručnosti, alebo logiky.

Na slávnostnom finále pri odovzdávaní cien zaspieval raper Adiss, ktorý svojím živým vystúpením rozprúdil príjemnú zábavu v aule Aurela Stodolu.

Vyvrcholenie akcie Strojárska olympiáda, Deň otvorených dverí a Grand prix, sa celé nieslo v duchu hlavnej idey „študuj strojarinu“.

Všetky aktivity boli zamerané na podporu tímového ducha, na inšpiráciu študentov, podporu ich záujmu o štúdium technických odborov a ukážku, že strojarina vôbec nie nudná, ale úžasná, podnetná a zaujímavá, že je to odbor, ktorý má obrovskú perspektívu dobrého a zaujímavého zamestnania.

O vydarenej akcii svedčí aj poďakovanie jedného z partnerov:

„Chcel by som Vám touto cestou poďakovať za výborne zorganizovanú akciu. Škola žila študentmi a technikou, takisto pre nás ako technikov z praxe bolo veľmi príjemné sa porozprávať s mladými strojármi ktorých zaujímali rôzne nielen technické veci. Veľakrát sa nás pýtali, či aj my sme absolventi (ja som na SĽF končil v roku 2010 a kolega o 4 roky neskôr) a či sme vedomosti ktoré sme dostali na škole použili aj v ďalšej praxi. Pokiaľ študenti, s takýmto entuziazmom, nastúpia aj do prvého ročníka, myslím, že sa o budúcnosť strojariny nemusíme obávať.“

Ďakujem veľmi pekne a prajem veľa úspechov pri organizácii týchto akcií a dúfam, že aj v budúcnosti budeme môcť svojou účasťou podporiť vaše aktivity.

Dipl.-Ing Dávid Lucký

Product designer for shifting systems WP/ILS D5

Schaeffler Skalica, spol. s r.o.“

Text: Katarína Grandová
Foto: Miroslav Horvát, Denis Gerhardt

rozhodovania. Naši pracovníci získali celkovo 11 projektov VEGA, 3 projekty APVV, 2 projekty ESF SORO a 6 zahraničných bilaterálnych projektov. Ďalej sa na ÚIM riešil projekt NATO, ktorý NATO vyhlásila za „**Najlepší projekt desaťročia**“ v oblasti kybernetickej bezpečnosti, a zároveň sa výskumníkom z ÚIM po prvý raz v histórii týchto projektov podarilo získať následne ďalší projekt NATO. Okrem toho sa naši pracovníci podieľali na riešení projektov na iných pracoviskách. Naš ústav má v súčasnosti spoluprácu s pracoviskami IBM, Accenture, MO SR, a najnovšie aj s VÚB a Slovenskou sporiteľňou.

Dňa 29.11. 2018 bol projekt „Secure Implementation of Post-Quantum Cryptography“ (Bezpečná implementácia post-quantovej kryptografie) pod vedením prof. Groška ocenený ako najlepší projekt v rámci „NATO Science for Peace and Security“ v oblasti kybernetickej obrany za posledných 10 rokov. Ocenenie z rúk pani Rose Gottemoeller, zástupkyne generálneho tajomníka NATO, prevzal prof. Grošek osobne. Na riešení tohto projektu sa podieľali aj ďalší pracovníci ústavu: E. Antal, T. Fabšič, O. Gallo, V. Hromada, M. Jókay, P. Marák, M. Vojvoda a P. Zajac.

Na záver by som sa ako odchádzajúci riaditeľ chcel poďakovať všetkým zamestnancom za ich prácu a výbornú spoluprácu. Naša 30-40-ročná „mládež“ pracuje ako výborne nastavený stroj a ústav je v dobrej kondícii. Bude na novom vedení ústavu i fakulty, aby určili smer, ktorým sa má ústav v budúcnosti uberať.

15 rokov aplikovanej informatiky na FEI STU – úspešný príbeh

Po oddelení Katedry informatiky a výpočtovej techniky od FEI STU a vzniku FIIT STU v roku 2003 bolo potrebné nájsť riešenie pre zachovanie výučby tradičných informatických predmetov. Vtedajší dekan FEI, prof. Janíček, sa rozhodol využiť potenciál pedagógov na fakulte a dňa 1. 2. 2004 vymenoval za vedúceho novej Katedry aplikovanej informatiky a výpočtovej techniky prof. Groška. Prvými zamestnancami sa stali doc. Fogel, doc. Schindler, Ing. Vojvoda, Ing. Novák a tajomníčka katedry Šabíková.

Katedra sa postupne rozširovala o nových pracovníkov. V roku 2005 sa z pôsobenia v Nemecku vrátil doc. Juhás. Ďalšími, ktorí sa po úspešnom pôsobení v zahraničí zamestnali na našej katedre, boli doc. Šrámk, Dr.rer.nat. Drozda a Mgr. Fabšič. Katedra sa rozširovala aj výchovou vlastných doktorandov, ktorí spojili svoj profesionálny život s katedrou, ako aj príchodom posíl z komerčnej sféry – Ing. Delikát a RNDr. Kossaczky.

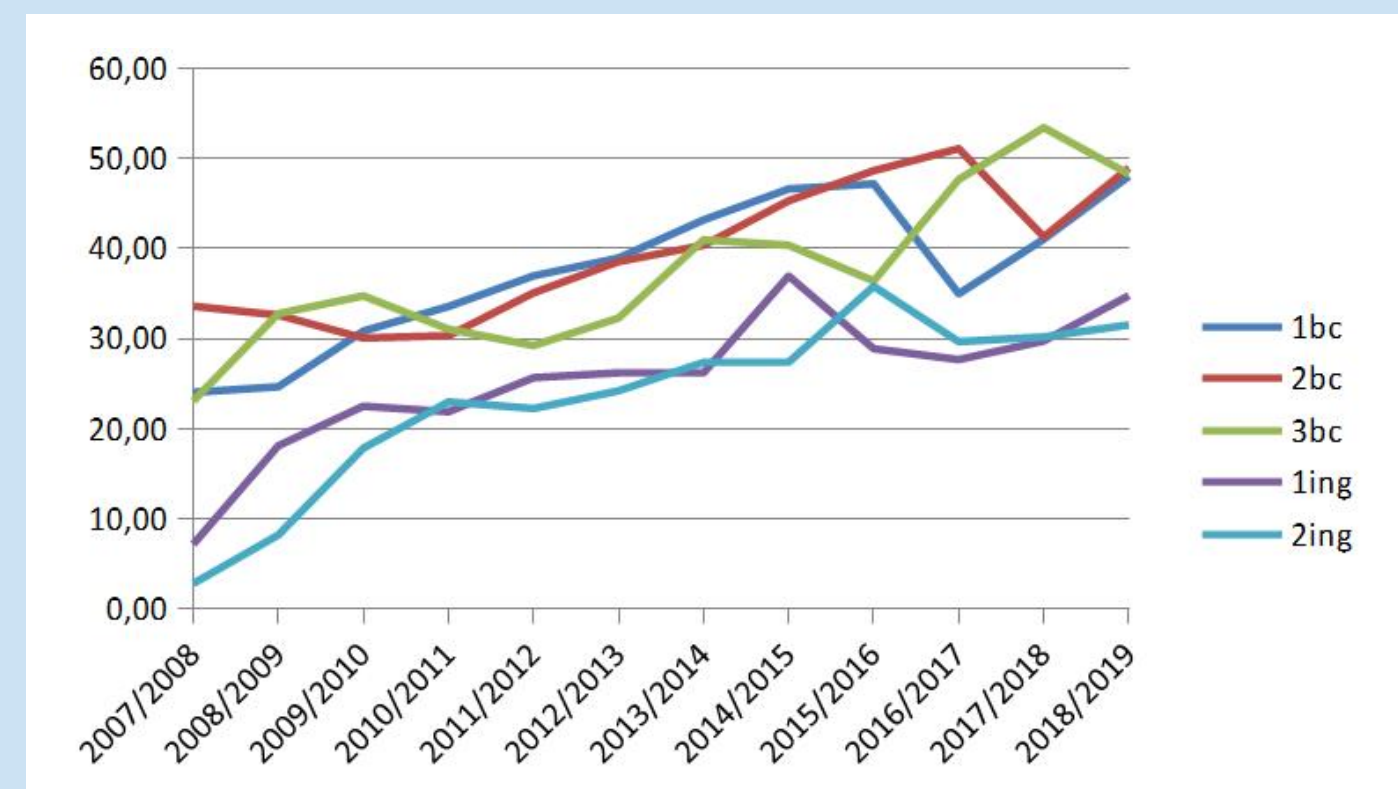
Dňa 1. 5. 2011 bola na FEI vytvorená nová organizačná štruktúra ústavov a dekan fakulty doc. Juhás vymenoval prof. Groška za riaditeľa nového Ústavu informatiky a matematiky, ktorý vznikol zlúčením Katedry aplikovanej informatiky a výpočtovej techniky a Katedry matematiky. Dnes má ústav 3 oddelenia: oddelenie modelovania a simulácie udalostných systémov (vedúci prof.

Juhás), oddelenie bezpečnosti informačných systémov (vedúci prof. Pavol Zajac) a oddelenie matematiky (vedúci doc. Marko). Celkový počet pracovníkov ústavu je 35 (14 na matematike a 21 na informatických oddeleniach. Za uplynulých 15 rokov bolo na pracovisku vyškolených 23 doktorandov. Dvaja z nich, M. Šrámk a L. Omelina, získali ocenenie „Werner von Siemens Excellence Award“, a T. Fabšič získal za svoju dizertačnú prácu Cenu rektora STU „Za mimoriadny vedecký výsledok“ a zároveň bol vyhlásený za Študentskú osobnosť Slovenska 2017. Habilitovalo sa 5 docentov a boli vymenovaní 3 profesori. V roku 2013 sa prvý raz na STU konala súťaž o Najlepšieho učiteľa STU, v ktorej podľa študentov zvíťazil doc. Satko.

Za 15 rokov sme sa vypracovali na najúspešnejší študijný program v počte študentov na celej STU a dnes máme 49,5 % študentov na FEI, pričom náš ústav patrí k tým najmenším, čo do počtu zamestnancov. Graf ukazuje vývoj percentuálneho podielu študentov ŠP Aplikovaná informatika vzhľadom na celkový počet študentov na FEI od roku 2017 doteraz. Za 15 rokov existencie ŠP Aplikovaná informatika ho úspešne v bakalárskom stupni ukončilo 1 209 študentov a v inžinierskom stupni 755 absolventov. V súčasnosti je z celkového počtu absolventov bakalárskeho stupňa na FEI 46,5 % absolventov ŠP Aplikovaná informatika a v inžinierskom stupni štúdia 30,6 % z celkového počtu absolventov.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa naši pracovníci zameriavajú hlavne na výskum v oblasti modelovania a simulácie udalostných systémov, mobile computing, biometrie, bezpečnosti informačných systémov a histórie kryptografie. V matematických oblastiach sú to najmä problematika diferenciálnych rovníc a štatistického

Text: O. Grošek, M. Vojvoda, P. Zajac
Foto: K. Nemoga

Samostatné oddelenie jazykov FCHPT STU na sociálnej sieti

Sociálne siete s cieľom prepájať a informovať ľudí čoraz intenzívnejšie využívajú nielen malé začínajúce firmy na propagáciu svojich služieb a produktov, ale aj veľké inštitúcie, univerzity nevynímajúc. Aj na Samostatnom oddelení jazykov FCHPT STU sme sa rozhodli pre komunikačný kanál na facebooku. Našou prioritou bolo vytvoriť pre študentov technickej fakulty akúsi humanitnú platformu informačno-educatívneho charakteru.

Skutočnosť, že sociálne siete sledujú niekoľkokrát denne nielen študenti, sme využili popri e-learningovom programe na moodli pre edukačné účely ako ponuku každodenného kontaktu s cudzím jazykom koncipovaného presne pre potreby primárnej cieľovej skupiny našich študentov prostredníctvom impulzov na rozširovanie slovnej zásoby, krátkych videí, online cvičení, článkov o aktuálnych odborných témach často s interdisciplinárnym, environmentálnym či sociálno-filozofickým kontextom.

Vnímanie medziodborových prienikov a spolupráce je dôležitým aspektom v praxi, na ktorý je potrebné študentov senzibilizovať. Naše praco-visko zabezpečuje čiastočne výučbu odbornej komunikácie na FA STU, snažíme sa preto zohľadniť aj túto časť našich sledovateľov. Na prvý pohľad by sa zdalo, že fakulta tech-

nicko-umeleckého rázu a chemicko-potravinárske odbory nemajú tematicky veľa spoločného, opak je však pravdou. Prepájanie vývoja nových materiálov a technológií chemikmi s ich aplikáciou v architektúre či dizajne je časté a zaujímavé, snažíme sa preto uverejňovať aj články zaoberajúce sa príkladmi s touto tematikou. Už druhý akademický rok patria do nášho pedagogického portfólia semináre slovenčiny pre cudzincov, ktoré navštevujú záujemcovia z radov zahraničných študentov programu Erasmus zo všetkých fakúlt STU, občas sa objavujú na našej stránke príspevky aj pre túto cieľovú skupinu.

Platformu sociálnej siete využívame aj ako informačný kanál o kultúrnych akciách, možnostiach uchádzať sa o štipendium, jazykových kurzoch mimo fakulty, skúškach na získanie medzinárodného certifikátu, zaujímavých prednáškach, ponukách brigád a dobrovoľníctva, ale aj na uverejnenie informácií o akciách katedry ako ŠVOČ či na propagáciu fakulty pre širšiu verejnosť.

Vysoká sledovanosť príspevkov a pozitívna spätná väzba od študentov motivujú našu snahu prinášať pestrú paletu tém. Môžete si na nás kliknúť a presvedčiť sa, či je to naozaj tak :-). Oddelenie jazykov_FCHPT STU.

Text a foto: Zuzana Motešická, Samostatné oddelenie jazykov FCHPT STU

Docentovi Haydarymu z FCHPT vyšla vedecká monografia v prestížnom zahraničnom vydavateľstve

Dňa 21.2.2019 sa na Ústave chemického a environmentálneho inžinierstva (ÚCHEI) za účasti nielen pracovníkov Ústavu, ale aj kolegov z celej fakulty, konal krst monografie Juma Haydary: „Chemical Process Design and Simulation. ASPEN Plus and ASPEN HYSYS Applications,“ John Wiley and Sons, 2019, ISBN 978-1-119-08911-7.

John Wiley & Sons, Inc. alebo Wiley je medzinárodné vydavateľstvo, ktoré sa špecializuje na publikovanie vedeckých prác so zameraním na študentov, učiteľov a výskumníkov na univerzitách a odborníkov z praxe, pričom sa orientuje hlavne na prírodné a technické vedy. Vydavateľstvo publikuje vedecké časopisy a encyklopédie, ponúka rôzne online produkty, učebné materiály pre rôzne stupne vysokoškolského štúdia.

Vydať monografiu v nakladateľstve Wiley nie je jednoduché. Doc. Haydary vo svojom príhovore spomenul celú genézu tvorby knihy. V roku 2014 recenzoval pre nakladateľstvo knihu „Teach Yourself the Basic of Aspen Plus“. Po odoslaní recenzie sa na neho obrátilo vydavateľstvo s ponukou vydania monografie s podobnou problematikou. Úlohou bolo napísať projekt knihy, v ktorom musel napísať, o čom kniha bude, pre aký okruh čitateľov bude určená, čo nového chce ponúknuť v porovnaní s už publikovanými knihami, načrtnúť obsah knihy a podobne. Tento projekt bol recenzovaný šiestimi recenzentmi, prešiel schvaľovacím procesom v odbornej komisii, v marketingovej komisii, kým konečne koncom roka 2015 bola podpísaná zmluva medzi autorom a vydavateľstvom. Samotnú knihu písal v rokoch 2016 – 2017, odovzdaná bola v decembri 2017. Skoro celý rok 2018 prebiehalo recenzné konanie, produkcia, proof reading, až konečne v januári 2019 bola kniha vytlačená a začala sa jej distribúcia. Ako na krste knihy poznamenal Ing. Žemlička, konateľ nakladateľstva „Malé centrum“ a najväčší distribútor kníh od Wileyho na Slovensku, za posledných 30 rokov neregistruje ani jednu monografiu v tomto nakladateľstve, ktorú by napísal slovenský vysokoškolský učiteľ.

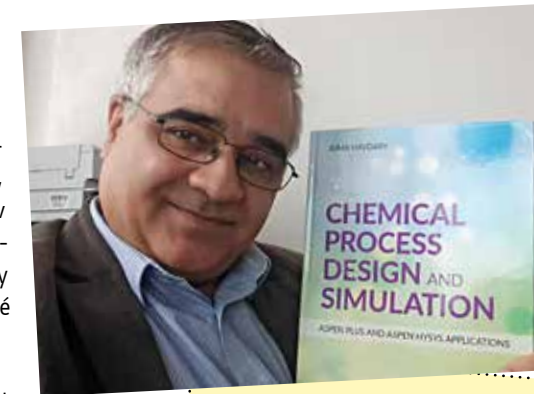
O čom je kniha?

Ako už názov hovorí, zameraná je na praktické aplikácie univerzálnych simulačných programov ASPEN Plus a ASPEN HYSYS. ÚCHEI má zakúpenú akademickú licenciu týchto programov a pomocou nich doc. Haydary učí v 3. semestri inžinierskeho štúdia v študijnom programe „Chemické inžinierstvo“ predmet „Počítačové navrhovanie výrob“. Okrem tohto predmetu tieto programy používajú študenti aj v predmetoch „Separácie viaczložkových zmesí“, „Technologický projekt“, ale aj pri riešení svojich diplomových a dizertačných prác. Ako príklad spomeniem posledné dve dizertačné práce obhájené v roku 2018 na

ÚCHEI: dizertačná práca Ing. Eduarda Máneka s názvom Modelovanie katalytického hydrokrakovania a následnej frakcionácie ťažkých uhľovodíkových zmesí (školiteľ doc. Haydary) a práca Ing. Jána Janošovského Expertný systém na automatickú identifikáciu nebezpečenstva v procesnom inžinierstve (školiteľ prof. Jelemenský).

Kniha je rozčlenená do viacerých kapitol, v ktorých sa vysvetľujú základné princípy použitia simulačných programov cez základné jednotkové operácie, návrh systémov zariadení, simulácia existujúcich výrob, energetická integrácia, ekonomické zhodnotenie výroby, optimalizácia. Čo je zvlášť cenné, v záverečnej časti knihy sa autor snaží ukázať možnosti týchto programov pri simulácii a navrhovaní výroby pre „netradičné“ systémy, ako sú napríklad mnohozložkové

systémy v petrochemických kombinátoch (práca s takzvanými „pseudozložkami“), technológia s tuhými látkami, procesy s elektrolytmi, s polymérmi. Vo väčšine podobných publikácií sa autori týmito témami vyhýbajú, ale doc. Haydary im venuje veľkú pozornosť. Každá kapitola knihy je zakončená úlohami na riešenie pre čitateľov.

Niekoľko slov o autorovi:
Doc. Juma Haydary sa narodil v roku 1970 v Afganistane, v roku 1988 prišiel do Československa študovať chemické inžinierstvo na ÚCHEI, po skončení inžinierskeho štúdia (1995) pokračoval ako interný doktorand a po obhájení dizertačnej práce (1999) získal pedagogické miesto na ÚCHEI. Od roku 2011 pracuje ako docent. Okrem základného výskumu na ÚCHEI (zodpovedný riešiteľ grantu APVV, VEGA, spoluriešiteľ viacerých grantových úloh) je významná ním iniciovaná výše 13-ročná spolupráca STU a najmä FCHPT s univerzitami v Afganistane, v rámci ktorej realizoval ako zodpovedný riešiteľ 9 projektov rozvojovej spolupráce s celkovým rozpočtom približne 2 250 000 eur. V rámci týchto projektov treba spomenúť:

- vybudovanie novej Fakulty chemickej technológie na Kábulskej polytechnickej univerzite (študijné programy, rozvoj ľudských zdrojov a 6 moderných laboratórií)
- vypracovanie študijných programov pre 4 nové študijné odbory na dvoch univerzitách v Kábule a v Heráte
- založenie tréningového centra v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na Kábulskej univerzite
- výškolenie 15 mladých afganských učiteľov (13 v inžinierskom stupni a 2 v doktorandskom stupni) + 4 nastúpi do inžinierskeho stupňa v školskom roku 2019/2020
- pracovné stáže na STU pre 60 učiteľov z Afganistanu, intenzívne odborné kurzy a semináre na STU
- zorganizovanie troch medzinárodných konferencií a viac ako 10 odborných seminárov na pôde afganských univerzít
- spísanie a vydanie 8 dvojязыčných učebníc (angličtina/perzština) nevyhnutných pri tvorbe nových študijných programov.

**Text: Jozef Markoš
Foto: Barbora Dudášová**

Valentínska Noc architektúry

Noc architektúry 14. februára 2019, teda na Valentína, pritiahla všetkých záujemcov o architektúru, dizajn a všeličo nové do foyeru na Fakultu architektúry. Podujatie otvoril dekan fakulty prof. Pavel Gregor, ktorý všetkých privítal a povedal, že ide o úspešné podujatie, ktoré prináša nielen prehľad o zadaniach, aktivitách na fakulte, ale aj informácie o úspešných absolventoch a zaujímavých projektoch. Dekan tiež privítal primátora Bratislavy Matúša Valla, ktorý je jedným z našich úspešných absolventov. Matúš Vallo sa vyjadril k podujatiu priaznivo, veď sám tu predstavoval svoje projekty.

Okrem možnosti potúlať sa po škole a pozrieť si všetky vystavené ateliérové práce z posledného semestra bolo tiež na programe všeličo iné. Napríklad 15-minútovky v aule, kde svoje projekty predstavili architektky a sociologičky z Košíc ako SPOLKA, protagonisti projektu Brnenský architektonický manuál (BAM), dizajnérky predviedli výsledky spolupráce s firmou Cupraprox a formát komunitných stretnutí Service Design Drinks #4.

Najlepšie projekty v kategóriách architektúra, urbanizmus a dizajn vyhodnotila nezávislá porota zložená z odborníkov zo slovenskej a zahraničnej praxe, vybrala najlepšie a nominovala na Cenu CHEDDAR. Súčasťou podujatia bolo aj udeľovanie tejto študentskej ceny. V architektúre zvíťazila Paulína Homolová, cenu získala za Polyfunkčný objekt na Šancovej. Za Transformáciu Dimitrovky vyhrali v urbanizme Bc. Barbora Gunišová a Bc. Dominik Haviar. A v dizajne vyhral za Identitu materiálu Nuatan Michal Meliško.

V priestoroch bývalej kotolne sa okrem výstavy dizajnských prác uskutočnila populárna tradičná diskusia Pechtla Mechtla – s témou úspešných absolventov, ktorí sa úspešne uplatnili v automobilovom priemysle.

Inštalácie vo foyeri a plagáty sú tiež jednou z dôležitých výtvarných súčastí každej Noci architektúry, prezentujú výtvarnú a marketingovú stránku podujatia. Inštalácia z balónov mala úspech, rýchlo sa nainštalovali aj rozobrali. Pri ťahajúcich sa rukách na plagáte je možné predstaviť si všeličo. Nabáda k inšpirácii Michelangelom, ale tento nežný motív rúk na dotyk na pozadí gridu interpretoval ľudské puto aj puto k architektúre.

Zlatým bodom programu bola prednáška Jana Knikera z holandského ateliéru MVRDV pod názvom *Architektúra je láska*. Každý, kto sleduje architektúru, vie, že architektúra MVRDV je medzi svetovou špičkou. MVRDV založili v roku 1991 absolventi architektúry z TU Delftu - dvaja architekti a jedna architektka - Winny Maas, Jacob van Rijs a Nathalie de Vries v Rotterdame. Na fakulte sme už mali tú česť zoznámiť sa s ich tvorbou, v roku 2011 tu prednášala Nathalie de Vries, jedna z trojice zakladateľov. Jan Knikker začal vo firme pracovať v roku 2008 a dnes je partnerom pre stratégiu a rozvoj.

Prax MVRDV sa orientuje na riešenie súčasných architektonických a urbanistických problémov po celom svete. Ich práce predstavujú projekty od obrovských rozmerov až po drobnú architektúru, ich

riešenia rozmanito komunikujú s okolím. Koncepty MVRDV nemajú hranice a princípy ich architektúry vychádzajú vždy z kontextu okolia. Prania, normy a podmienky transformujú do tvarovo organizovaného diagramu. Metóda návrhu je založená na vysokej miere spolupráce od začiatku tvorivého procesu a na rozsiahlom výskume. Výsledkom je originálna architektúra, ktorá posúva ľudstvo k lepšej budúcnosti. Ako sami hlásajú, ich architektúra je *inovatívna, sociálna, zelená, realistická, pozoruhodná architektúra na zmenu sveta*.

Prednášku Jana Knikera uviedol veľvyslanec holandského kráľovstva, jeho excelencia Henk Cor van der Kwast, ktorý sa okrem iného zmienil o tom, aká je dnes architektúra dôležitá, že ho k architektúre viaže špeciálne puto, lebo jeho otec bol architekt, a aj o tom, že Bratislava má dnes lepšiu perspektívu, lebo primátorom sa stal architekt.

Jan Knikker zmienil nasledujúce projekty. Výskumný inštitút The Why Factory v Delfte, Barcode komplex v Osle, Mestskú tržnicu v Rotterdame, ktorá sa stala ikonickou architektúrou, pripomínajúcou víťazný oblúk konzumu a ktorá sa po otvorení stala najviac navštevovanou budovou v meste, jej návštevnosť rok po otvorení dokonca presiahla Guggenheimovo múzeum v Bilbau. Zaujímavé boli projekty ako Krištáľová ulica v Amsterdame, kde pre značku Chanel navrhli dvojdom, na ktorom je spodná časť fasády namiesto z lícového muriva zo sklenených tehál. Knižnica Hora kníh v presklennej pyramíde na námestí mesta Spijkenisse robí osvetu v z desiatich percent negramotnej komunite a pozyva ľudí čítať s radosťou. Budova tiež slúži ako referenčný príklad pre trvalo udržateľné technológie. Projekt V údolí v Amsterdame predstavuje polyfunkčnú štruktúru s kaskádovitými terasami o rozlohe 75 000 m², alebo Bastide-Niel, víťazný návrh územného plánu na transformáciu, 35 ha bývalých kasární a koľajísk v centre Bordeaux ako bezprecedentný

príspevok k európskemu urbanizmu, alebo Múzeum Boijmans van Beuningen v Rotterdame je verejný umelecký sklad a ponúka okrem obrovského množstva ukladacieho priestoru pre umenie výstavné haly, strešnú záhradu a reštauráciu.

Výnimočný prístup MVRDV k architektúre vlastne už svet k lepšiemu zmenil, mení a bude meniť naďalej. MVRDV dnes zamestnáva 250 ľudí, má za sebou 850 projektov a ich diela sú v 46 krajinách na šiestich kontinentoch, takže sa oplatí pozrieť si ich podrobnejšie na ich webových stránkach. Architektúra, ktorú vytvárajú, vždy pozdvihuje existujúce prostredie. Každé ich dielo vplýva na zmyšľanie o architektúre. Aj z tohto dôvodu bola prednáška Jana Knikera prínosom pre každého poslucháča a vyvrcholením poslednej Noci architektúry.

Text: Irena Dorotjaková
Foto: Matej Kováč

Bc. Minh Hoang Le Tony: Rezidenčná zóna Dubaj

Cena dekana FA STU

V pondelok 11. februára 2019 popoludní sa na Fakulte architektúry STU uskutočnilo slávnostné odovzdávanie Cien dekana, tento rok v novom dizajne a vo veľkom štýle.

Foyer sa zaplnil pozvanými predstaviteľmi akademických a odborných inštitúcií, prišli prof. Miroslav Fikar, nový rektor STU, arch. Imrich Pleidel, prezident SKA, arch. Juraj Hermann, prezident SAS, ale prišli aj spolupracovníci z firiem a vydavateľstiev, sponzori, zástupcovia tlače, bývalí kolegovia a verejnosť, mnohí z nich odovzdávali ceny úspešným študentom. Cien bolo hneď niekoľko a ocenených vyše 20 študentov, ale víťazi len dvaja. Podľa prof. Henriety Moravčíkovej si pozornosť študentské práce zaslúžia, pretože „ide o vyzdvihnutie tých najlepších študentov, teda budúcich architektov či dizajnérov, o zviditeľnenie kvalitných pedagógov a v neposlednom rade o propagáciu vzdelávacích inštitúcií.“ Dodala aj to, že „je skvelé, že študentské práce posudzovala nezávislá porota, zložená z rešpektovaných predstaviteľov profesie. To cenu okamžite posunulo z akademického na otvorené odborné podujatie. (...) Za pozornosť pritom stojí aj skutočnosť, že ide o práce, ktoré sa zásadne líšia stupňom štúdia ich autorov aj spracovanou témou.... tak ukazujú, že talent a tvorivé nasadenie nie je podmienené počtom rokov strávených na fakulte.“ Cenu dekana ex aequo za akademický rok 2017/18 získali Tomáš Perďoch a Bc. Minh Hoang Le. Tomáš Perďoch za Administratívne centrum Pamiatkového úradu pri Červenom moste v Bratislave, ktoré ako študent iba druhého ročníka navrhol pod vedením doc. Mária Žitňanského, a Bc. Minh Hoang Le Tony za Rezidenčnú zónu Dubaj, zadanie ktorej riešil ako piatak pod vedením arch. Vladimíra Haina. Minh Hoang Le Tony pri odovzdávaní cien povedal, že „rozlišuje medzi pojmom učiteľ

Tomáš Perďoch: Administratívne centrum Pamiatkového úradu pri Červenom moste v Bratislave, exteriér

a pedagóg a za možnosť držať v ruke trofej vďaka učiteľom, s ktorými trávil na fakulte semester za semesterom.“ Projekty študentov sa dali vidieť na prídružnej výstave, prístupnej hneď z foyeru.

Text: Irena Dorotjaková
Foto: práce Tomáša Perďocha a Bc. Minh Hoang Le Tonyho,
z odovzdávania: Matej Kováč

Meet The Fascination Share The Uplift

„Každodenné uplifts (povzbudenie), kombinované s vhodnou formou zvládania stresu, môžu byť dostatočné na to, aby obmedzili stresové reakcie vyplývajúce z rušivých nepríjemností dňa.“ Gerry Larsson (2017)

V nadväznosti na túto myšlienku sa začiatkom letného semestra v priestoroch foyer T02 na MTF STU v Trnave konala výstava projektov študentov 2. ročníka bakalárskeho štúdia v rámci projektu Meet The Fascination Share The Uplift. Projekt bol vypracovaný v rámci predmetu Duševná hygiena v zimnom semestri 2018/19 ako súčasť priebežného zadania. Zapojilo sa doň spolu 180 študentov. Ich úlohou bolo zdieľať s ostatnými to, čo ich baví, nadchýňa, fascinuje, pozdvihuje a čo im pomáha zvládť stres a vyrovnať sa ľahšie s ťažkosťami. Zvolenú ľubovoľnú tému spracovali vo forme posteru.

Cieľom projektu bolo vytvoriť pozitívnu vlnu (viď logo projektu) a inšpirovať k možnostiam, ako a kde každodenne nachádzať svoje UPLIFTS (potešenia, pozdvihnutia mysle). Každý z nich mohol svojím dielikom prispieť k vytvoreniu vlny pozitívneho myslenia,

ktorá pomáha premáhať stres. „Každý z nás je predsa malou čiastočkou v mozaike niečo veľkého.“ Alebo ako hovorí David Mitchell (1969): „Čokoľvek urobíš, je len kvapka v oceáne. Čím iným je však oceán, než množstvom kvapiek?“

Práce študentov vytvorili naozaj výnimočnú vlnu pestrosti ich záujmov a toho, čo ich fascinuje. Najväčší podiel predstavujú rôznorodé športové aktivity, hudba, filmy, seriály a inšpiratívne osobnosti. Ďalej nasledujú autá a motorky, počítačové hry, zvieratá, cestovanie, ale aj dobrovoľníctvo, gastronómia, literatúra a umenie. Spomedzi všetkých prác komisia vybrala 11 najzaujímavejších, ktoré boli ocenené. Ohlasy na výstavu boli zo strany študentov aj zamestnancov MTF veľmi pozitívne.

Text: Jarmila Blahová

Foto: MTF STU

Úspešný IT workshop

V dňoch 7.-8. februára sa konal na Ústave aplikovanej informatiky, automatizácie a mechatroniky MTF v Trnave workshop projektu V4+ACARD. Išlo o pracovné stretnutie rozšíreného konzorcia šiestich akademických subjektov z krajín V4 a Ukrajiny, ktoré vedie MTF. Zúčastnili sa na ňom partneri z Ostravskej univerzity, Univerzity prírodných a humanitných vied Siedlce, Centra inteligentnej robotiky univerzity Obuda Budapešť, Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave a Inštitútu informačných technológií a vzdelávacích nástrojov Akadémie vied v Kyjeve.

CSA-blok projektu je spolufinancovaný Medzinárodným vyšehradským fondom v rámci nadnárodného strategického grantu č. 21810100 a výskumný blok financuje MTF, respektíve aj niektorí partneri. Cieľom tohto bloku projektu je nájsť spoločnú expertízu na integrovanie databázových, robotických a jazykových technológií a pod hlavičkou konzorcia vyhľadávať silných partnerov v rámci výziev projektov Horizontu vrátane súvisiacej mobility. Možno poznamenať, že kým v Horizonte sú CSA projekty štandardným finančným nástrojom (takzvané kolaboratívne a podporné akcie) a Fond to rovnako umožňuje, slovenský systém výskumu takýto nástroj nepozná.

Ťažisko workshopu sa zameralo na vytváranie a testovanie infraštruktúry takzvaných kludov a virtuálnych desktopov, ktorú konzorcium bude využívať na spoločnú tvorbu a zdieľanie aplikácií. Prakticky to znamená, že navrhnutá virtuálna infraštruktúra bude slúžiť na pilotné modelovanie spracovania smart dát, a to aj v kontexte Industry 4.0. Táto časť sa už prekrýva s pilotným výskumom

zameraným na tvorbu expertných korpusov, dizajn edukačných balíkov, IT podporu viacjazyčného V4-publikovania, riešenie hromadných rešerší či modelovanie kultúrneho inžinierskeho dedičstva z predinternetovej éry. Na účely modelovania spracovania „smart“ dát do aplikačných výstupov sa na MTF modifikoval špecifický softvér WPadV4+, ktorý začali partneri testovať v rámci workshopu. Na ilustráciu možno uviesť, že útvar MTF-OKIS vytvoril spoločnú vzdialenú plochu (remote desktop), na ktorej je beta-verzia WPadV4+, ktorú partneri spoločne zdieľajú a môžu na nej trénovať kolaboratívne aktivity. Táto beta-verzia je umiestnená na vzdialenej ploche s operačným systémom Windows 10. Časť riešiteľov ju má nainštalovanú aj na svojich počítačoch či notebookoch a testuje ju ako client-server aplikáciu.

Nad plánovaný rámec sa rieši aj prispôbenie tohto domáceho softvéru pre slabo vidiacich. Títo napríklad nepoužívajú myš, takže sa to musí riešiť sadou defaultných klávesových skratiek. Okrem toho partneri využívajú aj kludovú globálnu aplikáciu BOX, ktorú im dala k dispozícii spoločnosť IBM Slovakia, a to na účely modelovania kludového manažmentu obsahu a projektového manažmentu. Z pilotných výskumných aktivít možno ešte spomenúť práce na aplikácii edukačného robota, kde sa už pripravuje podklad na podanie úžitkového vzoru. Taktiež sa na workshope riešili aj rôzne praktické otázky, napríklad ako zabezpečovať finančný manažment, ktorý sa líši od bežného akademického účtovníctva. Tiež možno spomenúť plánovanie písania spoločných článkov do vedeckých časopisov (prediskutovali sa napríklad témy ontologický dátový model, vedomostný manažment pre Industry 4.0).

Priebeh workshopu možno z horeuvedených dôvodov považovať za úspešný, pričom spokojnosť deklarovali aj zahraniční partneri projektu.

Text a foto: Štefan Svetský

Medzinárodné plavecké preteky

V krytej plavárni Materiálovotechnologickej fakulty STU sa v dňoch 23. – 24. februára 2019 uskutočnil tradičný 45. ročník medzinárodných plaveckých pretekov „Veľká cena Trnavy“. Najvýznamnejšie plavecké preteky na Slovensku s výbornou účasťou 380 plavcov (z toho 80 univerzitných študentov) z 34 plaveckých klubov a oddielov z Českej republiky, Poľska, Holandska a Slovenska privítal na akademickej pôde dekan Materiálovotechnologickej fakulty STU prof. Ing. Miloš Čambál, CSc.

Materiálovotechnologická fakulta v spolupráci s plaveckým klubom STU Trnava privítali v domácom bazéne niekoľko vynikajúcich plavcov. Ozdobou tohtoročnej „Veľkej ceny Trnavy“ v plávaní bola Barbora Seemanová, reprezentantka ČR, juniorská majsterka Európy, dvojnásobná víťazka Olympijských hier mládeže, najlepšia plavkyňa ČR za rok 2018, a Adam Halas, seniorský rekordér SR v disciplíne 100 metrov motýlik, tretí najlepších plavec SR za rok 2018. Preteky v Trnave boli pre nich dobrým testom aktuálnej výkonnosti.

Barbora Seemanová zvíťazila v štyroch disciplínach a zároveň prekonal dva rekordy pretekov. Okrem spomenutých najlepších seniorov štartovala v Trnave takmer kompletná slovenská seniorská i juniorská špička. Domáci pretekári STU Trnava: Adam Halas zvíťazil v disciplínach 100 metrov motýlik a 100 metrov znak, Nina Vadovičová zvíťazila v disciplíne 100 metrov prsia a Miroslava Záborská vyhrala disciplínu 200 metrov prsia. Celkovo možno hodnotiť 45. ročník „Veľkej ceny Trnavy“ ako veľmi úspešný.

V histórii 45 ročníkov zaregistrovali organizátori Veľkej ceny Trnavy už viac ako 15 000 štartujúcich. Táto ich dlhoročná skúsenosť sa prejavila v skvelej atmosfére aktuálneho ročníka pretekov, v samotnej spokojnosti pretekárov, ako aj všetkých zainteresovaných. Podakovanie preto patrí predovšetkým vedeniu Materiálovotechnologickej fakulty STU, ktoré organizačne i sponzorsky podporilo toto krásne športové podujatie.

Text: Rastislav Hlavatý
Foto: Miroslav Kliner

Súťaž Net@FIIT

Dňa 8. 2. 2019 si žiaci stredných škôl, zapojených do medzinárodného vzdelávacieho programu Cisco NetAcad (sieťových akadémií), mohli opäť „zmerať sily“ už v druhom ročníku súťaže Net@FIIT 2019, ktorá sa uskutočnila na Fakulte informatiky a informačných technológií.

Súťaž je určená žiakom stredných škôl, ktorým ponúka príležitosť overiť si vedomosti z oblasti počítačových sietí, najmä konfigurácie aktívnych sieťových prvkov, ako sú prepínače a smerovače.

Súťažiaci počas súťaže riešili úlohy zamerané na vytváranie podsietí a pridelenie vhodných adries, a tiež úlohy na konfiguráciu zariadení, ako sú prepínače, smerovače, servery a počítače v predpripravenej sieťovej topológii v simulačnom nástroji Cisco Packet Tracer. Dôraz bol kladený hlavne na konfiguráciu prostredníctvom príkazového riadka CLI operačného systému Cisco IOS.

Na súťaži sa zúčastnilo 76 žiakov dvanástich škôl z celého Slovenska. Najpočetnejšie zastúpenie v tomto ročníku súťaže mala Stredná priemyselná škola elektrotechnická S. A. Jedlika v Nových Zámkoch. Najúspešnejšou školou v pomere zúčastnených a úspešných sa stala Súkromná stredná odborná škola Tatranská Akadémia z Popradu. Práve z tejto školy bol aj víťaz 2. ročníka súťaže Mário Harvan. Druhé miesto si vybojoval Samuel Bauko zo Strednej priemyselnej školy Jozefa Murgaša v Banskej Bystrici a na 3. priečke sa umiestnil Damián Paranič zo Strednej priemyselnej školy v Prešove. V rámci ďalšej úspešnosti škôl bola druhá SPŠE v Prešove a tretia SPŠ J. Murgaša v Banskej Bystrici.

Víťazi a úspešní riešitelia získali okrem zaujímavých cien aj bonusové body do prijímacieho konania na bakalárske štúdium na FIIT STU v Bratislave. Viac informácií nájdete na www.fiit.stuba.sk/sutaz/netfiit.

Text: Martina Ries
Foto: archív FIIT

